

УДК 582.457.2(089)

СТВОРЕННЯ БАЗИ ДАНИХ КОЛЕКЦІЇ АРБОРЕТУМУ БОТАНІЧНОГО САДУ НАУ (М. КИЇВ) З ДОПОМОГОЮ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БАЗАМИ ДАНИХ

MS ACCESS

Крупкіна Л.І., кандидат біологічних наук,
Кондратюк С.П., Слюсар С.І., Якобчук О.М.,
інженери лісового господарства,
Національний аграрний університет, м. Київ

Створено базу даних колекції арборетуму Ботанічного саду Національного аграрного університету, що утримує інформацію стосовно 541 виду, 60 форм, 22 гібридів з використанням системи управління базами даних MS ACCESS. Відомості зберігаються у вигляді окремих таблиць, що є основним структурним елементом системи. Для пошуку, відбору даних, формування звітів що відповідають певним критеріям, використовується запит

Арборетум, інформація, інвентаризація, база даних, систематика, таксономічна структура, видовий склад

Утримання ботанічної колекції передбачає ведення відповідної документації що містить інформацію стосовно обсягу, стану та структури (таксономічної, вікової, просторової), а також інформацію щодо її складових частин (експозиційно-дослідних ділянок, масивів, груп, куртин та окремих рослин). Накопичувана, систематизована та утримувана інформація є основою для планування та здійснення заходів пов'язаних з інвентаризацією існуючих насаджень дендрарію, поповнення його колекцій новими таксонами, доглядом, проведенням наукових досліджень, навчальним процесом тощо. Існуючі сучасні методи зберігання та обробки інформації дозволяють підвищити оперативність та якість її аналізу, значно зменшити витрати часу.

Базу даних колекції арборетуму Ботанічного саду НАУ (далі – БД) розроблено з використанням системи управління базами даних MS ACCESS на основі результатів інвентаризації проведеної співробітниками кафедри дендрології і ландшафтної архітектури лісогосподарського факультету Українського державного аграрного університету (м.Київ) та відділу дендрології і паркознавства Центрального ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України в період з 1992 по 1995 рік [1].

Відомості в БД зберігаються у вигляді окремих таблиць, що є основним структурним елементом управління базами даних. Дані містяться у формі полів (стовпчиків) та записів (строк). Інформація в БД що розглядається умовно віднесена до трьох інформаційних блоків: блок "Систематика", "Показники успішності адаптації", "Довідник". Кожний з блоків утримує інформацію, що відноситься до певної категорії.

Блок "Систематика" структурно складається з 7 таблиць: „Відділ”, „Клас”, „Порядок”, „Родина”, „Рід”, „Вид”, „Назва рослини”. Кожна з таблиць утримує інформацію що відноситься до певної таксономічної категорії. Таксономічні ранги наведені відповідно до систематики вищих рослин [2-6]. Кожна попередня таблиця є головною щодо наступної. Між таблицями встановлено зв'язки - відношення "один-до-багатьох". Всі таблиці мають поля: назви українську та латинську, автора, синоніми. На рівні вводу даних забезпечено контроль допустимості введення інформації.

Блок "Показники успішності адаптації" містить однойменну таблицю. Утримує записи характеристик на деревні та кущові рослини у групування ботанічного саду. Має поля: номер абрису рослинного у групування, назву рослини (українською та латинською), авторів, назву декоративної форми, біометричні характеристики (зокрема, кількість особин в даному у групуванні, вік, висоту та діаметр особин, характеристику життєздатності (зокрема, оцінку цвітіння, плодоношення, зимо- та посухостійкості, генеративної здатності), наявність пошкодження шкідниками та хворобами. На даний час утримує близько 1800 записи. Ключ зв'язку між таблицею "Назва рослини" та "Показники успішності адаптації" – назва рослини, відношення зв'язку між таблицями - „один-до-одного”.

Блок "Довідник" утримує інформацію щодо дати посадки, походження садивного (посівного) матеріалу, загальну характеристику видів (форм).

За даними інвентаризації (1992 р.) дендрологічна колекція Ботанічного саду нараховує 541 вид, 60 форм, 22 гібриди деревних рослин [1].

Для пошуку та відбору даних, що відповідають певним критеріям, використовується запит. Результати запиту можуть бути використані при формуванні звітів. Перегляд, введення та зміни даних відбуваються у таблицях.

У процесі подальшого вдосконалення БД планується ввести фотографії відповідних рослинних угруповань, російські назви (їх синоніми), ввести дендрологічний опис рослин.

Планується створити БД також для колекції квітково-декоративних рослин Ботанічного саду НАУ. Створена БД може використовуватись іншими ботанічними та дендрологічними садами як основа для формування власних баз даних.

1. Калініченко О.А. Філо- та флорогенетичний склад рослин Ботанічного саду НАУ, його наукове та навчальне значення // Вісник аграрної науки. – Вересень, 1998. – С. 94-96.

2. Тахтаджян А.Л. Система и филогения цветковых растений. – М.; Л.: Наука, 1966. – 610 с.

3. Черепанов С.К. Сосудистые растения СССР. – Л.: Наука, 1981. – 510 с.

4. Определитель высших растений Украины / Доброчаева Д.Н., Котов М.И., Прокудин Ю.Н. и др. - Киев: Наук. думка, 1987. - 547 с.

5. Определитель высших растений Крыма / Под ред. Н.И. Рубцова. – Л.: Наука, 1972. – 549 с.

6. Колесников А.И. / Декоративная дендрология. Издание второе (исправленное и дополненное). – М.: Лесная промышленность, 1974. - 704 с.

**СОЗДАНИЕ БАЗЫ ДАННЫХ КОЛЕКЦИИ АРБОРЕТУМА БОТАНИЧЕСКОГО НАУ (Г. КИЕВ) С ПОМОЩЬЮ
СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ БАЗАМИ ДАННЫХ
MS ACCESS**

Крупкина Л.И., Кондратюк С.П., Слюсарь С.И., Якобчук О.Н.

Создана база данных коллекции арборетума Ботанического сада Национального аграрного университета, которая содержит информацию относительно 541 вида, 60 форм, 22 гибридов с использованием системы управления базами данных MS ACCESS. Сведения сохраняются в виде отдельных таблиц, которые являются основным структурным элементом системы. Для поиска, отбора данных, формирования отчетов которые отвечают определенным критериям, используется запрос

Арборетум, информация, инвентаризация, база данных, систематика, таксономическая структура, видовой состав

Database of wood concrete collection of Botanic Garden of National agrarian university is created. Database contains information about 541 species, 60 forms, 22 hybrids with management data base using by MS ACCESS system. Data save up separate tables, which are main structural element of system. Inquiry is used for search, choice of data and report formulation.

Arboretum, information, inventory, data base, systematic, structural taxonomy, composition species